

Nyt økonomiværktøj viser, om samdyrkning kan betale sig på din mark

Kan det betale sig for dig at dyrke havre sammen med linser næste år – eller måske havre og ærter? Et nyt regneværktøj, udviklet af Seges Innovation og Innovationscenter for Økologisk Landbrug, kan nu give svaret på, hvornår samdyrkning af afgrøder er en god forretning. Ny sorteringsteknologi åbner desuden for helt nye muligheder.

🕒 21. november 2025

📁 Økonomi

📖 Læsetid: 5 minutter

Jesper Fog-Petersen (t.h.) har sammen med Seges Innovation udviklet et regneværktøj, der kan hjælpe med at afgøre, om samdyrkning af afgrøder er en god forretning. Foto: Uffe Bregendahl

UB [Uffe Bregendahl](#) 📁 [Mark og stald](#)

Del

Økonomi, Best practice: Robust planteproduktion, Planteavl

Når landmanden sidder med sin markplan, kan han nu med få klik få hjælp til at vurdere, om samdyrkning af konsumafgrøder er en fordel.

Altså: Skal han så en mark med både linser og havre? Eller måske hestebønner og havre på nabomarken? Og kan det betale sig?

Det nye regnskabsværktøj tager højde for både udgifter og forventede indtægter baseret på lokale jordforhold, såpriser og ikke mindst omkostningerne til at skille afgrøderne ad efter høst.

”Vores projekter handler jo om at skaffe mere og bedre økologi. Skal de økologiske landmænd overleve i fremtiden, handler det om, at vi finder dyrkningssystemer og metoder, som giver flere penge på bundlinjen, rene marker og flere salgsafgrøder til en bedre pris,” forklarer Jesper Fog-Petersen, specialkonsulent ved Innovationscenter for Økologisk Landbrug, der har været med til at udvikle værktøjet.

”

Jeg synes jo, det burde være lovpligtigt at samdyrke, fordi man får et større udbytte og en bedre råvare

— Jesper Fog-Petersen, specialkonsulent, Innovationscenter for Økologisk Landbrug

Regn på din egen mark

Værktøjet er et simpelt regneark [[https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?](https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Ficoel.dk%2Fmedia%2Fyd0nk00j%2Fstoettevaerktoej-til-beregning-af-oekonomi-ved-samdyrkning.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK)

[src=https%3A%2F%2Ficoel.dk%2Fmedia%2Fyd0nk00j%2Fstoettevaerktoej-til-beregning-af-oekonomi-ved-samdyrkning.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK](https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Ficoel.dk%2Fmedia%2Fyd0nk00j%2Fstoettevaerktoej-til-beregning-af-oekonomi-ved-samdyrkning.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK)],

hvor man selv kan indtaste forventede udgifter til såsæd, maskintid, ekstra tid til blanding af frø – og især omkostningerne ved sortering efter høst.

Samtidig regnes der med, at du får udbytte af to afgrøder.

”Dobbelt udbytte er jo også taget med i regnearket. Kan du sælge havren som gryn havre, kan du sætte prisen ind, og så får du et estimat for, hvad udbyttet vil blive. Efter tre års erfaringer med samdyrkning af linser og havre vi nu en ret god fornemmelse af, hvor mange hektokilo havre, man kan

høste ved siden af et normaludbytte i linser,” siger Jesper Fog-Petersen.

Han har bidraget med forsøgsresultater fra tre års samdyrkning, mens Michael Højholdt, landskonsulent hos Seges Innovation, har udviklet selve regneværktøjet.

Det er fortrinsvis beregnet til samdyrkning af afgrøder til konsum, hvor man har aftalt en salgspris og har en kontrakt på at kunne levere produkter som linser og ærter til konsum.

Hvis du er fuldtids- eller fritidslandmand, vil vi meget gerne stille dig to spørgsmål om denne artikel.

Du har mulighed for at vinde lækker, økologisk chokolade fra Anker til en værdi af 300 kroner, hvis du indtaster din e-mail adresse til sidst (valgfrit). Vinderen trækkes i december måned.

FORRIGE

NÆSTE

33%

Ny teknologi driver udviklingen

Jesper Fog-Petersen har bl.a. undersøgt såmængder, blandings-forhold, ekstra tidsforbrug, udbytte samt betydningen af lokale jordforhold.

”Hvis du ved, at din jord ikke er optimal til havre, kan du justere udbyttet ned. Og hvis havre altid klarer sig godt hos dig, kan du sætte det op,” forklarer han.

En afgørende faktor i samdyrkning er prisen på at adskille afgrøderne.

Derfor anbefales det at aftale en sorteringspris på forhånd – for eksempel

Gl. Buurholt, som netop har investeret i en avanceret

sorteringsmaskine, der bruger kunstig intelligens og billedgenkendelse

til at skille afgrøderne.

"Før har man prøvet med maskiner, man havde i forvejen, men det har ikke været godt nok. Havre og linser er svære at adskille, fordi de har samme størrelse, selv om de har forskellige former. Det kræver specialviden og erfaring. Derfor har Gl. Buurholt investeret i en farvesorter – tidligere var det for stor en udfordring at komme helt i mål," fortæller Jesper Fog-Petersen.

Læs også:

[Ny teknologi baner vej for samdyrkning af afgrøder](#)

Flere fordele

Den stigende efterspørgsel på bælgrugter har desuden fået internationale maskinproducenter til at udvikle ny, avanceret teknologi til sortering. Og den voksende interesse for danske linser har gjort det økonomisk attraktivt at investere i udstyret.

"Markedet har skabt en stor efterspørgsel, mens prisen på udstyret samtidig er faldet. Hvor det før kostede 70-80 kr. at få sorteret, kan vi måske nu nå ned på 45 kr. per tønde," siger han og tilføjer:

"Regnearket er netop lavet til at vurdere, om det kan betale sig. Du kan spørge Gl. Buurholt, hvad det koster, taste tallene ind og se, om du får økonomi i samdyrkningen."

Jesper Fog-Petersen er generelt stor tilhænger af samdyrkning, fordi forsøgene viser en række fordele.

"Når man samdyrker, får man omtrent samme linseudbytte som i renbestand, men man får måske 20-30 hektokilo havre oveni – og dermed en mergevinst. Samtidig er der mindre ukrudt i marken, og linsen står bedre. Chansen for at få en god råvare, der ikke er lagt ned og ramt af svamp, er større. Så ud over udbyttegevinst er der også en gevinst i mindre ukrudt på længere sigt," siger han.

Læs også:

Selvom der er udfordringer, tror Leif Hougaard fuldt og fast på samdyrkningens potentiale

Med de mange fordele håber Jesper Fog-Petersen, at også politikerne får øjnene op for potentialet.

"Jeg synes jo, det burde være lovpligtigt at samdyrke, fordi man får et større udbytte og en bedre råvare. Regneredskabet skal gerne være med til at vise, om det er en god forretning for dig som landmand. Det er et værktøj, der kan gøre dig klogere på dine egne handlinger og potentialet i samdyrkning."

Han tror, at mange landmænd vil få en aha-oplevelse, når de begynder at indtaste deres egne tal i værktøjet.

"De fleste tror nok stadig, at det ikke kan svare sig at samdyrke, fordi sorteringen er for dyr. Det var også tilfældet for tre-fire år siden. Men vi er blevet bedre til både at finde de rigtige blandingsforhold og til at sortere afgrøderne. Derfor er det alt andet lige blevet langt mere profitabelt at samdyrke end tidligere."

Artiklen er skrevet i projektet 'God planteproduktion som inspiration' med støtte fra Planteafgiftsfonden.

